

סדר נזיקין | מסכת בבא מציעא ל"ט"מ"ה | שבת פרשת תזריע | כ"ח אדר ב' - ה' ניסן תשפ"ד (13-6 אפריל 2024)
Seder Nezikin | Masechet Bava Metzia 39-45 | Shabbat Parashat Tazria | 28 Adar II - 5 Nissan (April 7-13)

Daf 39: THE ONE WHO SEEKS MONEY BEARS THE BURDEN OF PROOF

דף ל"ט: "המוציא מחברו עליו הראיה"

Two people argue over a financial debt. Reuven claims Shimon owes him money, while Shimon insists he does not owe Reuven anything. They must approach the beit din to determine who is correct.

כאשר שני אנשים מתוכחים לגבי חוב כספי, כגון אם ראובן טוען: אתה חייב לי כסף, ושמעון אומר: אינני חייב לך, עליהם ללקח לבית הדין שיקבע מי צודק.

How do the judges determine whose claim is correct? If one of the two parties has proof that he is correct, the beit din accepts that evidence as true. If Reuven provides witnesses to testify on his behalf that Shimon does indeed owe him money, the beit din examines their testimony and, if it is deemed truthful, rules that Shimon owes money to Reuven.

לפי מה קובעים הדינים מי מהם צודק? אם לאחד מהם ישנה הוכחה שהוא צודק - למשל, אם ראובן מביא עדים שמעידים ששמעון אכן חייב לו כסף, בית דין בוחן את העדים אם הם דוברים אמת, ואזי הוא קובע ששמעון חייב כסף לראובן.

What is done if **neither party has proof** of his claim? In such a case, the court employs the basic principle *haMotzi m'chaveiro, alav ha're'ayah*, **"One who seeks to seize property from a peer bears the burden of proof."** This means that if someone claims another person owes him or her money, s/he is obligated to provide proof of the claim. In the absence of proof, the Beit Din has no basis to force the supposed debtor to pay.

מה עושים אם לאיש מהם אין הוכחה שהוא צודק? במקרה כזה קיים פלל יסודי האומר כן: **"המוציא מחברו עליו הראיה"**. כלומר, מי שטוען שהשני חייב לו כסף, חייב להביא הוכחה שהוא צודק. אם אינו מביא הוכחה שהשני חייב לו כסף, אין כל סיבה ליטול ממון מן הנתבע.

Daf 40: RAV HUNA

דף מ': רב הונא

The *Amora* Rav Huna lived in Babylonia for most of his life and achieved the distinction of being the *Gadol HaDor* (the greatest Torah scholar of his generation). Rav Huna's primary teacher and mentor was Rav, who conferred *smicha* (rabbinic ordination) upon Rav Huna.

האמורא רב הונא חי רוב ימיו בארץ בבבל והוא זכה להיות גדול הדור. רבו המובהק היה רב והוא גם סמך אותו להיות מורה הוראה.

During the same period, Rav served as Rosh Yeshiva of Sura and his colleague Shmuel served as Rosh Yeshiva of Nehardea. After Rav's death, a new Rosh Yeshiva was not immediately appointed in Sura. As a result, students migrated to the yeshiva of Nehardea to learn Torah from Shmuel. Years later, Shmuel passed on. The city of Nehardea was ravaged by war, making it too difficult to sustain a Yeshiva there. It was at that time that **the sages of Babylonia decided to appoint Rav Huna as Rosh Yeshiva of Sura. He was a very successful Rosh Yeshiva. Students flocked from all over to learn from Rav Huna. Over time, Rav Huna had 13 people with powerful voices transmitting his teachings to the public.**

באותם הימים רב היה ראש ישיבת סורא, ושמואל היה ראש ישיבת נהרדעא. אחרי פטירתו של רב לא מונה מיד ראש ישיבה בישיבת סורא ולכן תלמידים רבים נדדו לישיבת נהרדעא ללמוד תורה מפי שמואל. חלפו שנים, שמואל נפטר, העיר נהרדעא סבלה ממלחמות וכבר היה קשה לקיים בה ישיבה. או-אז החליטו חכמי בבבל למנות את רב הונא לראש ישיבה בסורא. רב הונא הצליח בתפקידו עד שברבות הימים היו לו שלושה עשר אנשים בעלי קול חזק שהיו משמיעים את דבריו לציבור.

Daf 41: RAV HUNA — CONTINUED

Early in his life, the Amora Rav Huna was an indigent pauper — so much so that once he had to sell his belt to purchase wine for kiddush, forcing him to use a rope to fasten his pants. Despite his poverty, Rav Huna diligently studied Torah until he became the *Gadol HaDor*. People valued and respected Rav Huna greatly. He was even honored with the first *aliyah* to the Torah, despite his not being a *kohen*. Rav Huna was an exceptionally righteous and God-fearing man, so much so that the Gemara recounts an incident where Rav Huna suspected his student Rav Hisda of wrongdoing. When it became clear that the suspicion was unfounded, Rav Huna fasted for forty days to atone for his mistaken suspicion.

Rav Huna taught that those who carefully observe the mitzvah of lighting Shabbat candles will merit having sons who are *talmidei chachamim* (Torah scholars) who illuminate the world. Rav Huna himself was granted such a son, the Amora known as “*Rabbah*,” who in turn became the *Gadol HaDor*. Rav Huna died at age 81. His casket was brought to *Eretz Yisrael*, where it was buried near Rabbi Hiyya and his sons. After Rav Huna’s passing, his position as head of the yeshiva was filled by his student Rav Hisda.

דף מ"א: רב הונא – המשך

בתחילת ימיו היה רב הונא עני מרוד, עד כדי כך שפעם אחת הוא נאלץ למכור את חגורתו כדי לקנות יין לקידוש ובמקום חגורה הוא חגר חבל. למרות ענייתו המרה הוא לא חדל לשקוד על דלתות התורה עד שהיה לגדול הדור. אנשי דורו העריכוהו וכיבדוהו עד מאוד, ובאופן יוצא דופן הם היו מכבדים אותו לעלות לתורה בעליה הראשונה, אף על פי שלא היה כוהן. צדיק וירא שמים מופלג היה רב הונא, עד שהגמרא מספרת כי פעם חשד רב הונא בתלמידו רב חסדא והתברר כי החשד אינו נכון, ורב הונא צם ארבעים יום כדי לכפר על כך.

רב הונא אמר כי מי שזהיר במצות הדלקת נרות שבת יהיו לו בנים תלמידי חכמים שיאירו את העולם, ורב הונא עצמו זכה לבן שהיה גדול הדור, הלא הוא האמורא “רבה”. בגיל שמונים ואחת נפטר רב הונא, וארונו הועלה לארץ ישראל ונקבר סמוך לקברם של רבי חי'א ובניו. את מקומו בראשות הישיבה מילא רב חסדא תלמידו.

DAF 42: BEGINS AS NEGLIGENCE AND ENDS AS UNAVOIDABLE MISHAP

A *shomer* received a bundle of money to safeguard. The *shomer* hid the money in a wooden shack often used by hunters. There was both an advantage and a disadvantage to this shack. The advantage: A thief would not think to look for money in such a place. The disadvantage: The structure was made of wood and if a fire were to erupt, the structure would burn in its entirety and the money would likely burn, too.

If the money gets destroyed in a fire, it is clear the *shomer* would be liable for the loss, since it was the *shomer's* decision to store the money in a location that could burn down. However, what is the law if the money is stolen? Is the *shomer* still responsible to repay the owner? Or could the *shomer* claim: “I took excellent care of your money, protecting it properly from thieves. What can I do if this happened? According to the law, I am exempt from repaying you.”

The Amoraim debated this matter. Some said the *shomer* was exempt. However, other Amoraim disagreed, arguing that placing money in a wooden shack constitutes negligence because of a potential fire. They hold the *shomer* liable to repay the value of the loss, whether the item was stolen or destroyed in a fire. This *halakhah* is known as “*T'chilato B'pshee'a, V'sofo B'o'ness*,” ([What] begins as negligence and ends as unavoidable mishap”).

דף מ"ב: "תחילתו בפשיעה, וסופו באונס"

שומר פיקדון קיבל צרור של מעות לשמירה והחביא את המעות בצריף עץ שהיה בשדה ושימש את הציידים. בצריף של הציידים יש מעלה וישנו חיסרון. המעלה: אף גנב אינו מעלה בדעתו לחפש שם כסף. החיסרון: כשפורצת שרפה במבנה עץ, המבנה נשרף כליל, והכסף עלול להישרף.

אם הכסף נשרף, ברור שהשומר חייב, כי הוא פושע על כך שהוא הניח אותו במקום שבו הוא עלול להישרף. אולם מה הדין אם הכסף נגנב? האם הוא יהיה חייב לשלמו, או שהוא יכול לטען: שמרתי עליו באופן המעולה ביותר מפני גנבים ולכן אני פטור.

נחלקו בדבר אמוראים: יש אומרים שהוא אכן פטור. אך יש חולקים וסוברים כי מאחר שהנחת הכסף בצריף היא פשיעה, בגלל השרפות, הרי הוא מתחייב לשלם גם אם בסופו של דבר הכסף נגנב ולא נשרף. הלכה זו מכונה: “תחילתו בפשיעה, וסופו באונס”.

Daf 43: THE PACKAGE OF MATZAH & THE WRISTWATCH

דף מ"ג: חבילת המצות ושעון היד

The laws governing the *chiyuv* (obligation) to return stolen items are complex and can sometimes create unique circumstances, such as in the following case. Reuven stole an object worth 100 *shekels* (approximately \$32), but returned only 10 *shekels* (approximately \$3.20). In contrast, Shimon stole an item worth 10 *shekels* and returned 100 *shekels*.

How is this possible? According to the Torah, a thief is obligated to return a stolen object to its owner. As long as the physical object remains in the thief's possession, s/he cannot say to the owners: "I will repay the value of the object to you." **Rather, the thief is responsible to return the object itself.**

Let's say Shimon stole a package of matzah before Passover that was worth 100 shekels. After Passover, Shimon repented and returned the package of matzah. However, at that time, it was worth only 10 shekels. Alternatively, suppose Shimon had stolen a wristwatch worth 10 shekels but, after he stole it, the watch increased in value when it became clear that it was expensive and one-of-a-kind. When Shimon returned the watch, it had become worth many more shekels.

ראובן גנב חפץ בשווי 100 שקלים, ובסוף הוא מחזיר רק 10 שקלים. לעומתו שמעון גנב חפץ בשווי עשרה שקלים ובסוף הוא מחזיר 100 שקלים.

איך זה יתכן? התורה מחייבת את הגנב להשיב את החפץ הגנוב לבעלים. כל עוד החפץ קיים אצל הגנב, הוא אינו יכול לומר לבעלים: "אשלים לך את דמיו", אלא עליו להחזיר את החפץ בעצמו.

לכן אם שמעון גנב חבילת מצות לפני פסח. החבילה הייתה שוה אז מאה שקלים. אחרי פסח אם הוא מחזיר את החבילה בעצמה היא שוה רק עשרה שקלים. לעומת זאת, אם שמעון גנב שעון-יד בשווי 10 שקלים, ואחרי זמן מה עלה מחירו של שעון זה כי התברר שהוא יחיד במינו בעולם. כשהוא מחזיר את השעון הוא כבר שוה הרבה יותר שקלים.

Daf 44: AT WHAT POINT IS A PERSON CONSIDERED A THIEF?

דף מ"ד: מַמְתִּי נֶחֱשֵׁב לְגַנֵּב?

Suppose a person was entrusted with a laptop. He diligently guarded the computer. However, one day, the *shomer's yetzer hara* (evil inclination) tempted him to say to himself (or to another person): "I will steal this laptop, and tell the owner a thief broke into my home and took it."

According to Beit Shammai, from that moment the shomer turns into a thief. If something happens to the object, the shomer must repay the monetary value of the laptop to the owner, as is the law concerning a regular thief.

Beit Hillel disagrees and contends that the shomer pikadon is not considered a thief until the moment that he actually moves the object in order to steal it. For Beit Hillel, thought or talk alone does not make someone into a thief.

אדם קיבל לשמירה מחשב נייד. הוא שמר על המחשב וביום מן הימים היצר הרע פיתהו לומר לעצמו: "אני רוצה לגנוב את המחשב, ואספר לבעלים שגנב נכנס לביתי ולקחתי".

לדעת בית שמאי מרגע זה השומר הפך לגנב, אם יקרה משהו לחפץ הוא צריך לשלם לבעלים את דמי המחשב, כדינו של כל גנב רגיל.

בית הלל חולקים וסוברים כי אין שומר הפיקדון נחשב גנב אלא מרגע שהזיז את החפץ כדי לגנוב אותו, אף אין בדיבור בלבד כדי לעשותו לגנב.

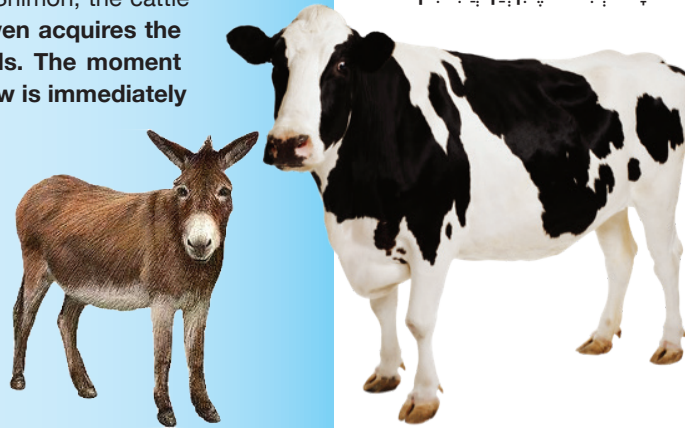
Daf 45: ACQUISITION THROUGH EXCHANGE

דף מ"ה: קנין חליפין

[There are various methods of *kinyan* (acquisition by which the ownership of an object is transferred). For example: ***kinyan hagba'ha*** (acquisition by raising), whereby a person interested in acquiring an object lifts it up and, as a result of that action, acquires it. There is also ***kinyan meshicha*** (acquisition by pulling), whereby a person interested in acquiring an object pulls that object toward him/herself, thereby acquiring it. An additional action one can employ to acquire an object is called ***kinyan chalifin*** (acquisition by exchange).]

Suppose two people want to exchange items with each other. Reuven has a cow and he went to the market to look for a buyer. In the market, Reuven met Shimon, a cattle merchant. Shimon said to Reuven: "Sell me your cow, and I will sell you my donkey. We will trade animals." In such a case, Shimon, the cattle merchant, need not perform any act of *kinyan*. **Reuven acquires the donkey, as a result of their swapping the animals. The moment Reuven acquires the donkey, ownership of the cow is immediately transferred to Shimon.**

Some *Amoraim* say that *kinyan chalifin* may only be implemented with an object like clothes or a tool, but not with items like food.

שני אנשים רוצים לקנות חפץ זה מזה. למשל, לחיים יש פרה והוא הולך אל השוק כדי למצוא קונה. בשוק הוא פגש סוחר בהמות שאמר לו: מכור לי את פרתך ואני אמכור לך את החמור שלי. נחליף ביניהם.

במקרה כזה סוחר הבהמות אינו צריך לעשות שום קנין בפרה. חיים קונה את החמור, ומפני שהם מחליפים ביניהם את הפרה בחמור, ברגע שחיים קונה את החמור מיד נהיית הפרה שיכת לסוחר הבהמות.

כדאי לדעת שישנם אומרים שקנין חליפין אפשר לעשות רק בחפץ, למשל, בגד או פלי, אך לא בדברי מאכל.

D'VAR TORAH: PARASHAT TAZRIA

דבר תורה: פרשת תזריע

Biblical leprosy no longer exists in our times, but the important lesson it taught us is alive and relevant. Leprosy in biblical times began externally, affecting a person's house first, then their clothing, and finally their body. In this way, God approached the lepers, imploring them to correct their actions. If the messages were ignored, the leprosy would intensify and reach their bodies. Only a select few in the history of the people of Israel had the privilege of direct communication with God through prophecy and the Divine Spirit. However, we all receive messages from the Creator through the events unfolding around us. We need to open our eyes and try to understand how God is speaking to us through the world and life itself, prompting us to ask ourselves what we need to do to become better and more upstanding individuals.

הצרעת המקראית כבר לא קיימת בימינו, אבל הלמוד החשוב אותו היא למדה אותנו חי וקיים. הצרעת הגיעה לאדם מן החוץ אל הפנים - היא פגעה בהתחלה בביתו ורק לאחר מכן בבגדיו ובגופו. בצורה זו הקב"ה פנה אל המצרעים ובקש מהם לשים לב ולתקן את מעשיהם, ואם הדברים לא הועילו, הצרעת החמירה והגיעה עד לגופם. רק יחידי סגולה בהיסטוריה של עם ישראל זכו לדבור ישיר של נבואה ורוח הקדש מאת הבורא, אך למסרים מאת הבורא כלנו זוכים דרך תופעות המתרחשות סביבנו. עלינו לפתח את העין ולנסות להבין איך הקב"ה מדבר אלינו דרך העולם והחיים, ומתוך כך לשאל את עצמנו מה עלינו לעשות כדי להיות יותר טובים ומתקנים.